PATVIRTINTA
Vietos veiklos grupės „Pajūrio kraštas“
2023-04-19 valdybos posėdžio
protokolu Nr. VP-23-04

VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

Vietos veiklos grupė „Pajūrio kraštas” (toliau – VVG)
Vietos veiklos grupės „Pajūrio kraštas“ 2016-2023 metų vietos plėtros strategija (toliau – VPS)
Kvietimo Nr. 14

1. BENDROJI VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO DALIS												
1.1.	Vietos projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – FSA) nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir reikalavimai, kurie taikomi pareiškėjui, siekiančiam gauti paramą vietos projektui įgyvendinti pagal FSA 1.2 papunktyje nurodytą VPS priemonę, sudaryti iš tinkamumo finansuoti sąlygų, pareiškėjų įsipareigojimų, vietos projektų atrankos kriterijų, kitų pareiškėjams (ir partneriams) ir vietos projektams taikomų reikalavimų. Vietos projektų atrankos ir įgyvendinimo tvarką nustato Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 3D-544 „Dėl Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių patvirtinimo“ (suvestinė redakcija nuo 2023 m. vasario 18 d., patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. 3D-89 (toliau – Vietos projektų administravimo taisyklės). FSA nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos turi būti iki galo įvykdytos iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip. Atitiktis vietos projekto tinkamumo finansuoti sąlygoms turi būti išlaikoma visą vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpį, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip.											
1.2.	FSA taikomas:	VPS priemonės „Parama investicijoms į kaimo socialinę infrastruktūrą ir kraštovaizdžio gerinimą“ Nr. LEADER-19.2-SAVA-6 (toliau – VPS priemonė) vietos projektams										
1.3.	FSA taikomas VPS priemonės veiklos srities paraiškoms, kurios pateiktos ir užregistruotos:	nuo vietos projektų paraiškų rinkimo pradžios	2	0	2	3	-	0	6	-	0	6
		iki vietos projektų paraiškų rinkimo pabaigos	2	0	2	3	-	0	8	-	0	1

1.4.	FSA patvirtinta VPS vykdytojos:	2	0	2	3	-	0	4	-	1	9	x	kolegialaus valdymo organo sprendimu Nr. VP-23-4
1.5.	Pagal FSA patirtos išlaidos priskiriamos prie:	EŽŪFKP tikslinės srities Nr. 6B											
1.6.	VPS priemonės, kuriai parengtas FSA, pagrindiniai tikslai yra šie:	Gerinti gyvenimo kokybę Klaipėdos rajono kaimiškose vietovėse, kurti palankią aplinką socialinei ir ekonominei veiklai teritorijoje.											
1.7.	Pagal VPS priemonę parama teikiama:	❖ Viešosios aplinkos tvarkymas ir kūrimas (sveikatingumo trasų, pėsčiųjų ir (ar) dviračių takų įrengimas, vaikų žaidimų aikštelių, sporto aikštynų ir prekyviečių įrengimas, parkų, paplūdimių ir kt. bendruomenės rekreacinių zonų įrengimas, vandens telkinių tvarkymas ir kt., kraštovaizdžio komponentų išsaugojimas ir atnaujinimas, transporto priemonėms privažiuoti ir (ar) pastatyti skirtos infrastruktūros sutvarkymas, sukūrimas). ❖ Patalpų bendruomenės reikmėms atnaujinimas ir įrengimas (kaimo vietovei svarbių statinių statyba, ir atnaujinimas: bendruomenės namų, mokyklų, darželių, kultūros centrų, sporto salių, laisvalaikio centrų, dienos centrų, buities paslaugų centrų ir kt.). ❖ Tradicinių amatų centrų plėtra (amatų mokymo patalpų įrengimas, amatų technologinių linijų sukūrimas, sąlygų amatų reprezentavimui ir prekybai amatų gaminiais sudarymas, įskaitant tradicinių amatų prekyviečių įrengimą). ❖ Kultūros paveldo objektų išsaugojimas, įskaitant kultūrinio kraštovaizdžio objektus. Pareiškėjai, teikiantys paraiškas, turi vietos projekto paraiškos (FSA 1 priedas) 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“, pateikti informaciją apie planuojamo vietos projekto tikslus, uždavinius, planuojamas veiklas, kurių pagrindu būtų galima įvertinti, kaip vietos projektas atitinka VPS, VPS priemonės tikslus, remiamas veiklas.											
1.8.	Paramos gali kreiptis šie pareiškėjai:	Pareiškėjais gali būti VVG „Pajūrio kraštas“ teritorijoje (išskyrus Gargždų miestą) registruoti viešieji pelno nesiekiantys juridiniai asmenys, įregistruoti pagal Lietuvos Respublikos Asociacijų, arba Viešųjų įstaigų, arba Labdaros ir paramos fondų arba biudžetinių įstaigų įstatymą. **Tinkami paramos gavėjai:** ❖ VVG „Pajūrio kraštas“ teritorijoje registruotos kaimo bendruomenės ir kitos nevyriausybinės (jaunimo, sporto, kultūros ir kt.) organizacijos; ❖ VVG „Pajūrio kraštas“ teritorijoje registruotos viešosios įstaigos; ❖ Klaipėdos rajono savivaldybės administracija. Pareiškėjai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai“ nurodytus, pareiškėjui taikomus bendruosius, specialiuosius ir papildomus (jeigu specialieji ir papildomi reikalavimai nustatyti) tinkamumo reikalavimus.											

1.9.	Galimi vietos projekto pareiškėjo partneriai:	❖ Klaipėdos rajone registruotos kaimo bendruomenės ir kitos nevyriausybinės (jaunimo, sporto, kultūros ir kt.) organizacijos; ❖ Klaipėdos rajone registruotos viešosios įstaigos; ❖ Klaipėdos rajono savivaldybės administracija; ❖ Privatūs juridiniai ir fiziniai asmenys, vykdantys ekonominę veiklą. Partneriai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai“ partneriui taikomus bendruosius, specialiuosius ir papildomus (jeigu specialieji ir papildomi reikalavimai nustatyti) tinkamumo reikalavimus.
1.10.	Kvietimui teikti VPS priemonės vietos projektų paraiškas skiriama:	95 078,00 Eur
1.11.	Didžiausia lėšų vietos projektui paramos suma negali viršyti:	95 078,00 Eur
1.12.	Didžiausia lėšų vietos projektui įgyvendinti lyginamoji dalis:	Lėšos vietos projektui įgyvendinti gali sudaryti iki 80 proc. visų tinkamų finansuoti vietos projektų išlaidų.
1.13.	Tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kurių nepadengia lėšos vietos projektui įgyvendinti, dalį pareiškėjas privalo finansuoti:	1. pareiškėjo nuosavos piniginės lėšos arba savivaldybės biudžeto lėšos (kai taikoma); 2. tinkamo vietos projekto partnerio nuosavos piniginės lėšos; 3. pareiškėjo skolintos lėšos.
1.14.	Vietos projektų finansavimo fondas *(-ai)*:	EŽŪFKP ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos.

2. VIETOS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 87–92 punktai.

Vietos projektų atrankos kriterijai – vietos projektų pridėtinę vertę nustatantys reikalavimai, kurių reikšmė VPS priemonei įgyvendinti įvertinama taikant žemiau nurodytą balų sistemą. Didžiausia galima surinkti balų suma yra 100 balų. Mažiausia galima surinkti balų suma – 40 balų.

2.1. Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu taikomi šie vietos projektų atrankos kriterijai:

Eil. Nr.	**Vietos projektų atrankos kriterijus**	**Didžiausias galimas surinkti balų skaičius**	**Patikrinamumas** (Pateikiamas paaiškinimas, kaip **vietos projekto paraiškos vertinimo metu** bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis atrankos kriterijui)	**Kontroliuojamumas** (Pateikiamas paaiškinimas, kaip **vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu** bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi atrankos kriterijaus)

I	II	III	IV	V
1.	**Projekto pareiškėjas yra kaimo bendruomeninė organizacija, nevyriausybinė organizacija ar Klaipėdos rajono savivaldybės administracija.** Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	**25**	Vertinama pagal paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą informaciją bei pridedamus dokumentus: įstatus, nuostatus, registracijos pažymėjimą ar kitą viešojo juridinio asmens statusą patvirtinantį dokumentą (išskyrus Klaipėdos rajono savivaldybės administraciją).	Vertinama pagal galutinėje vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje arba metinėje užbaigto vietos projekto ataskaitoje pateiktą informaciją ir pridedamus dokumentus: įstatus, nuostatus, registracijos pažymėjimą ar kitą viešojo juridinio asmens statusą patvirtinantį dokumentą.
1.1.	*bendruomeninė organizacija*	25		
1.2.	*nevyriausybinė organizacija*	20		
1.3.	*Klaipėdos rajono savivaldybės administracija*	15		
2.	**Pareiškėjas vykdo socialinį arba bendruomeninį verslą.** Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	**25**	Vertinama pagal paraiškos 3 lentelėje „Vietos projekto idėjos aprašymas“ ir 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą informaciją bei pridedamus socialinio arba bendruomeninio verslo vykdymą įrodančius dokumentus: darbo sutartys, veiklos licencijos, paslaugų sutartys ir pan.	Vertinama pagal galutinėje vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje arba metinėje užbaigto vietos projekto ataskaitoje pateiktą informaciją bei pridedamus dokumentus, įrodančius kad pareiškėjas ir toliau vykdo socialinį arba bendruomeninį verslą.
2.1.	*pareiškėjas vykdo socialinį arba bendruomeninį verslą ir yra sukūręs 2 ir daugiau darbo vietų;*	25		
2.2.	*pareiškėjas vykdo socialinį arba bendruomeninį verslą ir yra sukūręs 1 ir daugiau darbo vietų;*	20		
2.3.	*pareiškėjas vykdo socialinį arba bendruomeninį verslą.*	15		
3.	**Projekte numatytas bent dviem skirtingiems sektoriams – pilietinei visuomenei, verslui ar vietos valdžiai atstovaujančių organizacijų/institucijų bendradarbiavimas.**	**20**	Vertinama pagal vietos projekto paraiškos 4 dalyje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pagrindimą ir kartu su paraiška pateiktus dokumentus: - bendradarbiavimo sutartį, jei vietos projekte numatytos vietos projekto partnerio pareigos, nesusijusios su finansiniais įsipareigojimais; - jungtinės veiklos sutartį sutartį, jei vietos projekte numatytos vietos projekto partnerio pareigos, susijusios su finansiniais įsipareigojimais (vadovaujantis Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių 22.1.2. papunkčiu);	Atitiktis atrankos kriterijui ir kaip laikomasi jungtinės veiklos ar bendradarbiavimo sutartyje numatytų įsipareigojimų vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpio metu bus vertinama pagal įgyvendinimo ir užbaigto vietos projekto metinių ataskaitų, patikrų vietoje ataskaitų duomenis.

			- partnerio (-ų) Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registro išplėstinius išrašus ir organizacijų įstatų kopijas (netaikoma savivaldybių administracijoms ir valstybinio nekilnojamojo turto valdytojui); - jeigu pareiškėjas ar partneris neturi įstatų, turi būti pateikiamas steigimo sandoris arba bendrieji nuostatai, arba kiti dokumentai, kuriuos įstatams prilygina Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas.	
4.	**Paraiškoje vietos projekto kontrolės laikotarpiui aiškiai numatomas iš paramos lėšų sutvarkyto objekto finansinis išlaikymas ir tęstinės veiklos.**	**15**	Vertinama pagal vietos projekto paraiškos 3.7. punkte *„Vietos projekto tęstinumas“* ir bendradarbiavimo ar jungtinės veiklos sutartyje aprašytas numatomas tęstinumo veiklas. Veiklos turi būti patvirtintos visuotinio narių ar dalininkų susirinkimo protokolais, Klaipėdos rajono savivaldybės (ar seniūnijos) pažymomis apie įsipareigojimus.	Vertinama pagal galutinėje vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje arba metinėje užbaigto vietos projekto ataskaitoje pateiktą informaciją bei pridedamus dokumentus (sutartis, pažymas, protokolus), įrodančius veiklų tęstinumą ir finansinį išlaikymą priežiūros laikotarpiui po projekto užbaigimo.
5.	**Projekto tikslinės grupės, potencialių naudos gavėjų, įtraukimas į projekto rengimą.** Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	**15**	Vertinama pagal vietos projekto paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pagrindimą ir kartu su paraiška pateiktais dokumentais – atliktų apklausų, analizių, tyrimų rezultatais, susirinkimų protokolais, kuriuose aiškiai aprašytas projekto tikslinės grupės įtraukimas į projekto veiklas, susirinkimo dalyvių sąrašai ir pan.	Atitiktis atrankos kriterijui vertinama vietos projekto paraiškos pateikimo metu.
	Į projekto rengimą įtraukta 20 ir daugiau asmenų	15		
	Į projekto rengimą įtraukta 10 ir daugiau asmenų	10		
Iš viso:		**100**		

3. TINKAMUMO SĄLYGOS, TINKAMOMS FINANSUOTI IŠLAIDOMS	
Vietos projektų planuojamų išlaidų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklės.	
3.1.	**Bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 24 punkte.** Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti patirtos tinkamu laikotarpiu, bet ne anksčiau kaip nuo vietos projekto pateikimo dienos ir ne vėliau kaip iki vietos projekto įgyvendinimo tinkamo laikotarpio pabaigos, išskyrus vietos projekto bendrąsias išlaidas. Vietos projekto bendrosios išlaidos gali būti patirtos ne anksčiau kaip 12 mėnesių iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos. Vietos projekto tinkamas įgyvendinimo laikotarpis – iki 18 mėn. nuo vietos projekto vykdymo sutarties sudarymo dienos. Visos vietos projektų įgyvendinimo išlaidos pagal KPP priemonės „LEADER programa“ veiklos sritį „Parama vietos projektams

	įgyvendinti pagal VPS“ (kodas 19.2) turi būti patirtos ir pagrįstos išlaidų pagrindimo bei išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentais ne vėliau kaip iki 2025 m. liepos 1 d. Visais atvejais vietos projektų įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos ne vėliau kaip 1 mėnuo iki konkrečios VPS įgyvendinimo pabaigos.	
3.2.	**Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis:**	
3.2.1.	Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių (toliau – Taisyklės) 24.6. papunktyje numatyta tvarka. Komercinis pasiūlymas, išskyrus atvejus, kai pasiūlymas pateikiamas pasinaudojus viešai prieinama informacija (internetu), turi būti išrašytas pareiškėjo vardu ir patvirtintas komercinio pasiūlymo teikėjo atstovo parašu. Jei komerciniame pasiūlyme yra nurodytas galiojimo terminas, jis turi galioti paraiškos teikimo dieną. Komerciniame pasiūlyme turi būti siūloma įsigyti naujas, nenaudotas prekes, atitinkančias taikytinus ES ir nacionalinius standartus. Laikoma, kad įsigytos prekės atitinka ES ir nacionalinius standartus, jeigu jos pažymėtos ženklu „CE“ (ženklas „CE“ – tai įrodymas, kad įsigytas produktas buvo įvertintas ir atitinka ES saugos, sveikatos ir aplinkos apsaugos reikalavimus) arba jomis viešai ir laisvai prekiaujama Lietuvos Respublikoje (įsigijus išrašomi visi pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus privalomi pirkimo-pardavimo faktą patvirtinantys dokumentai, pateikiami atitiktį standartams įrodantys dokumentai ar jų kopijos, jeigu pardavėjas tokius dokumentus privalo turėti).	
3.2.2.	**Vadovaujantis Taisyklių 24.7 papunkčiu** neviršyti didžiausios paramos vietos projektui įgyvendinti dydžio **95 078,00 Eur** (devyniasdešimt penkių tūkstančių septyniasdešimt aštuonių eurų) ir didžiausios galimos paramos vietos projektui įgyvendinti lyginamosios dalies, nurodytos VPS (9.1.1.1.9. papunktyje) ir Vietos projektų finansavimo sąlygų apraše (1.12. punkte).	
3.3. Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas:		
I	**II**	**III**
Eil. Nr.	**Tinkamos išlaidos pavadinimas**	**Galimas kainos pagrindimo būdas**
3.3.1.	**Naujų prekių įsigijimo:**	
3.3.1.1	Įrangos, įrenginių, įrankių, mechanizmų, baldų, kitos įrangos būtinos projektui vykdyti, kompiuterinės įrangos ir programų, kitos elektroninės, skaitmeninės technikos, kitų prekių, tiesiogiai susijusių su vietos projekto įgyvendinimu, įsigijimo išlaidos.	Vietos projekto išlaidos pagrindžiamos vienu iš šių būdų: 1. Bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. *„Print Screen*“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje. 2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamais prekių, paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašiems paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniams fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto

		išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“). Jei komerciniame pasiūlyme yra nurodytas galiojimo terminas, jis turi galioti paraiškos teikimo datai. Komerciniai pasiūlymai turi būti išrašyti pareiškėjo vardu ir pasirašyti tiekėjų atstovų, o viešai tiekėjų pateikta informacija (internete, reklaminėje medžiagoje ir pan.) turi būti patvirtinta tik paties pareiškėjo parašu.
3.3.2.	**Darbų ir paslaugų įsigijimo:**	
3.3.2.1.	Projekte numatytai veiklai vykdyti būtinų statinių naujos statybos, rekonstravimo, paprasto remonto ir (arba) kapitalinio remonto išlaidos.	Vietos projekto išlaidos pagrindžiamos vienu iš šių būdų: 1. Bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. *„Print Screen*“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje. 2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamais prekių, paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašiems paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniams fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“). Jei komerciniame pasiūlyme yra nurodytas galiojimo terminas, jis turi galioti paraiškos teikimo datai. Komerciniai pasiūlymai turi būti išrašyti pareiškėjo vardu ir pasirašyti tiekėjų atstovų, o viešai tiekėjų pateikta informacija (internete, reklaminėje medžiagoje ir pan.) turi būti patvirtinta tik paties pareiškėjo parašu.
3.3.2.2.	Verslo infrastruktūros projekto įgyvendinimo vietoje kūrimas (privažiavimo sklypo, kuriame įgyvendinamas projektas, ribose, apšvietimo įrengimo, vandens tiekimo (įskaitant vandens gręžinį) ir nuotekų šalinimo sistemos įrengimo ir (arba) sutvarkymo, kitos su projekto įgyvendinimu susijusios infrastruktūros kūrimo ar gerinimo darbų išlaidos).	
3.3.3.	**Vietos projekto bendrosios išlaidos** (įskaitant viešinimo priemonių, nurodytų Vietos projektų administravimo taisyklių 157 punkte, įsigijimo):	Vietos projekto bendrosios išlaidos negali viršyti 10 proc. kitų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų (skaičiuojama nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus bendrąsias). Vietos projekto išlaidos pagrindžiamos vienu iš šių būdų: 1. Bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto

		tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. *„Print Screen*“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje. 2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamais prekių, paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašiems paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniams fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“). Jei komerciniame pasiūlyme yra nurodytas galiojimo terminas, jis turi galioti paraiškos teikimo datai. Komerciniai pasiūlymai turi būti išrašyti pareiškėjo vardu ir pasirašyti tiekėjų atstovų, o viešai tiekėjų pateikta informacija (internete, reklaminėje medžiagoje ir pan.) turi būti patvirtinta tik paties pareiškėjo parašu.
3.3.3.1.	Techninio projekto parengimo išlaidos (projekto aprašų ir kitų susijusių dokumentų su numatytomis investicijomis rengimą (statinio techninio projekto/projektinių pasiūlymų/bendrųjų projektinių dokumentų parengimo išlaidos, ekspertizės paslaugos, kadastriniai matavimai, topografinės nuotraukos parengimas ir kt.) Konsultavimas vietos projekto paraiškos ir (arba) verslo plano rengimo ir įgyvendinimo klausimais.	Bendrosios išlaidos, susijusios su atlyginimu konsultantams už konsultacijas vietos projekto paraiškos ir (arba) verslo plano, veiklos aprašo rengimu ir (arba) įgyvendinimu, turi būti pagrįstos nustatant vienos valandos kainos atitiktį vidutinėms rinkos kainoms ir jų skaičių būtinoms konsultacijoms suteikti (grindžiant valandų skaičių būtina detaliai nurodyti pagal konsultacijų turinį). Tais atvejais, kai vietos projekte numatytos netiesioginės vietos projekto išlaidos, finansuojama bendrųjų išlaidų dalis gali būti ne daugiau kaip 10 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų vertės be pridėtinės vertės mokesčio (PVM) ir ne didesnė kaip 1 800 Eur (vienas tūkstantis aštuoni šimtai eurų). Tuo atveju, kai projekte numatyti statybos, rekonstrukcijos ir kapitalinio remonto darbai, finansuojama bendrųjų išlaidų suma be pridėtinės vertės mokesčio (PVM) gali būti ne didesnė kaip 3 000 Eur (trys tūkstančiai eurų).
3.3.3.2.	Vietos projekto viešinimo išlaidos	Vietos projektų viešinimas atliekamas pagal Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ bei vadovaujamasi jose nurodytais įkainiais.

3.3.4.	**Pridėtinės vertės mokestis**	PVM, kurio vietos projekto vykdytojas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą neturi ar negalėtų turėti galimybės įtraukti į PVM atskaitą, yra tinkamas finansuoti iš paramos lėšų. Kai vietos projekto vykdytojas yra valstybės arba savivaldybės institucija ar įstaiga arba kitas viešasis juridinis asmuo, vykdantis valstybės ar savivaldybių veiklą, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 2 straipsnio 38 dalyje, PVM yra tinkamos finansuoti išlaidos.
3.3.5.	**Netiesioginės vietos projekto išlaidos**	Netiesioginės vietos projekto išlaidos, kurioms apmokėti taikomas supaprastintas išlaidų mokėjimo būdas – fiksuotoji norma, apskaičiuotos pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 6 priede pateikiamą aprašą ir neviršijančios jame nustatytų ribų. Su mokėjimo prašymu bus prašoma pateikti neteisioginių išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymų dokumentų jei projekto administravimas pilna apimtimi bus perduotas pagal paslaugų sutartį trečiajai šaliai (paslaugų teikėjui). Siekiant įsitikinti, ar bendrosios išlaidos, ar jų dalis, nesutampa su netiesioginėmis išlaidomis ar jų dalimi VPS administratorius pasilieka sau teisę prašyti su mokėjimo prašymu pateikti netiesioginių išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymų dokumentus.
3.4. Netinkamos finansuoti išlaidos yra nurodytos Vietos projektų administravimo taisyklių 28 punkte:		
3.4.1. neatitinkančios Vietos projektų administravimo taisyklių 27 punkte nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų ir neišvardytos FSA; 3.4.2. neišvardytos patvirtintoje vietos projekto paraiškoje (po vietos projekto paraiškos pateikimo neleidžiama įtraukti naujų išlaidų ar jas keisti kitomis); 3.4.3. išlaidų dalis, viršijanti tinkamų finansuoti išlaidų įkainį (kai toks yra nustatytas); 3.4.4. nepagrįstai didelės išlaidos; 3.4.5 nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos; 3.4.6. naudotų prekių įsigijimo išlaidos; 3.4.7. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos; 3.4.8. trumpalaikio turto, įgyto paramos gavėjo projekto, kurio vertė yra mažesnė nei paramos gavėjo numatyta mažiausia ilgalaikio turto vertė, paramos lėšomis, išlaidos; 3.4.9. keturračiai – mažieji traktoriai, jeigu vietos projekte numatyta vykdyti ne aplinkos ar teritorijos tvarkymo veikla; 3.4.10. išlaidos, nepagrįstos faktine gautų prekių, atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte; 3.4.11. išlaidos, kurios buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus paramos VPS įgyvendinti lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir apmokėtos daugiau nei vieną kartą (jeigu vietos projekto vykdytojo – viešojo juridinio asmens veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų ir jis iki vietos projekto patvirtinimo patiria vietos projekto bendrųjų išlaidų, jos gali būti pripažintos tinkamomis tuomet, jeigu buvo apmokėtos iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų asignavimų, kurie skirti projektams avansuoti); 3.4.12. PVM, kurį vietos projekto vykdytojas (išskyrus vietos projektų vykdytojus, nurodytus Vietos projektų administravimo taisyklių 27.5 papunktyje) pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM ataskaitą (net jei tokio PVM vietos projektų vykdytojas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų; 3.4.13. išlaidos, nebūtinos vietos projektui sėkmingai įgyvendinti ir neatitinkančios patikimo finansų valdymo principo, pavyzdžiui, vietos projekto poreikius viršijančių techninių parametrų gaminių, prabangaus dizaino (apdailos) gaminių ar gaminių su projekto vykdytojui nereikalingomis funkcijomis (už kurias sumokama papildomai) įsigijimo išlaidos, prabangos prekių ar medžiagų įsigijimo išlaidos (išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, pavyzdžiui, kai nėra kitos galimybės).	

3.4.14. vidaus vandenų transporto priemonės, priskiriamos žvejybos laivams, mažiesiems laivams (išskyrus irklines valtis ir baidares), pramoginiams laivams, sportiniams laivams, asmeniniams laivams (vandens motociklams), kaip nurodyta Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekse;
3.4.15. visų tipų orlaiviams priskiriami aparatai (mašinos), kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme ir kituose tai reglamentuojančiuose teisės aktuose;
3.4.16. miškų ūkio įranga ir technika (medienos ištraukimo traktoriai, savikrovės priekabos, medvežiai, miškavežiai, medkirtės ar medžių kirtimo galvutės, medžių ir (arba) krūmų pjovimo ir skiedrų ruošimo kombainai energetinėms plantacijoms, mechanizmai šakoms į rulonus presuoti, medienos smulkintuvai, kapoklės);
3.4.17. bendrosios išlaidos ar jų dalis, sutampančios su netiesioginėmis išlaidomis ar jų dalimi;
3.4.18. motorinės transporto priemonės įsigijimo išlaidos;
3.4.19. dviračių, riedžių, paspirtukų, riedlenčių ir panašaus pobūdžio prekių įsigijimo išlaidos;
3.4.20. baidarių ir kito vandens pramogų inventoriaus bei transporto įsigijimo išlaidos;
3.4.21. išlaidos reklamai, skirtai ne projektui viešinti;
3.4.22. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant prekes, paslaugas ar darbus nesilaikant pirkimo procedūrų, nustatytų Pirkimų taisyklėse;
3.4.23. žemės pirkimo ir (arba) nuomos išlaidos, išlaidos, susijusios su turto nuomos sutartimi, turto nuomos mokestis, palūkanų mokėjimo, draudimo įmokos;
3.4.24. gyvūnų, vienmečių ir daugiamečių augalų įsigijimas ir tų augalų sodinimas;
3.4.25. investicijos į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas).
3.4.26. išperkamosios (finansinės nuomos) išlaidos;
3.4.27. privatiems asmenims priklausančios infrastruktūros kūrimo ir gerinimo išlaidos;
3.4.28. paprastojo (einamojo) remonto išlaidos, išskyrus statybos darbus, nurodytus Statybos techninio reglamento STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 622 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“ patvirtinimo“ 12.1. – 12.11 papunkčiuose.
3.4.29. religinių paskirties pastatų, jų statinių kompleksų ir priklausinių kapitalinio remonto, rekonstravimo, nekilnojamojo turto pagerinimo, avarijos grėsmės pašalinimo, konservavimo, restauravimo, atkūrimo išlaidos;
3.4.30. gyvenamosios paskirties patalpų įrengimo išlaidos;
3.4.31. savivaldybės administracijos ir jos filialų (seniūnijų) pastatų tvarkymo išlaidos;
3.4.32. valstybinių kelių, jų ruožų, kitiems juridiniams ir (ar) fiziniams asmenims, kitoms organizacijoms, jų padaliniams priklausančių kelių, apibrėžtų Lietuvos Respublikos kelių įstatyme, statybos ir (ar) rekonstravimo išlaidos;
3.4.33. buitinių nuotekų tvarkymo sistemų rekonstravimo ir (arba) naujos statybos (išskyrus pastatų eksploatavimui reikalingų vidaus buitinių nuotekų sistemų, paviršinių nuotekų tinklų ir susijusios infrastruktūros, rekonstravimą, kapitalinį remontą ir (arba) naują statybą) išlaidos;
3.4.34. bešeimininkių statinių griovimo išlaidos;
3.4.35. meno kūrinių, skulptūrų, statulų įsigijimo išlaidos.

4. VIETOS PROJEKTŲ TINKAMUMO FINANSUOTI SĄLYGOS IR VIETOS PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ ĮSIPAREIGOJIMAI	
Šioje FSA dalyje nurodytos tinkamumo finansuoti sąlygos pareiškėjui, vietos projekto partneriui, vietos projektui, vietos projekto suderinamumui su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, tinkamam vietos projekto finansavimo šaltiniui. Taip pat vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai – vietos projekto vykdytojų sutikimas prisiimti pareigas, susijusias su parama vietos projektui įgyvendinti, ir jų laikytis iki vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpio pabaigos.	
4.1.	**Vietos projektų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 102–105 punktai.**

4.2.	**Tinkamumo finansuoti sąlygos**:		
4.2.1.	**Bendrosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui ir vietos projekto partneriui**, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 18.1, 19, 22.1. papunkčiuose.		
4.2.2.	**Specialiosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui:**		
Eil. Nr.	**Vietos projektų finansavimo sąlyga**	**Patikrinamumas** (Pateikiamas paaiškinimas, kaip **vietos projekto paraiškos vertinimo metu** bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	**Kontroliuojamumas (kai taikoma)** (Pateikiamas paaiškinimas, kaip **vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu** bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	**II**	**III**	**IV**
4.2.2.1.	Pareiškėjo steigimo dokumentuose numatyti veiklos tikslai susiję su projekte numatyta vykdyti veikla (-omis).	Vertinama pagal pareiškėjo steigimo dokumentų (įstatai, nuostatai ir pan.) duomenis – išlyga taikoma pareiškėjui Klaipėdos rajono savivaldybės administracijai, kurios veiklos tikslai apima visą Klaipėdos rajoną plačiąja prasme).	Tikrinama pagal galutinėje vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje arba metinėje užbaigto vietos projekto ataskaitoje pateiktą informaciją.
4.2.2.2.	Pareiškėjas turi administracinių gebėjimų įgyvendinti vietos projektą, t.y. pareiškėjo vadovas arba kitas už projekto įgyvendinimą atsakingas asmuo įgyvendino (buvo paskirtas projekto vadovu, administratoriumi, finansininku) bent 1 projektą ir (arba) projekto įgyvendinimo metu yra perkamos konsultavimo paslaugos ir (arba) paskirtas projekto vadovas turi aukštesnįjį, aukštąjį arba universitetinį išsilavinimą vadybos, ekonomikos, finansų valdymo, administravimo srityse.	Atitiktis tinkamumo sąlygai vertinami pagal vietos projekto paraiškoje pateiktą informaciją ir kartu su paraiška pateiktus dokumentus: gyvenimo aprašymus, rekomendacijas, diplomus, konsultavimo sutartis (jeigu perkamos konsultavimo paslaugos) ir kitus dokumentus patvirtinančius administracinius gebėjimus.	Atitiktis įsipareigojimams vietos projekto įgyvendinimo metu vertinama pagal vietos projekto vykdytojo pateiktą informaciją ir dokumentus.
4.2.2.3.	Paraiškos pateikimo metu pareiškėjas aiškiai pagrindžia, kad organizacija turi žmogiškųjų išteklių projekte numatytoms veikloms	Atitiktis tinkamumo sąlygai nustatoma pagal vietos projekto paraiškos informaciją ir kartu pateikiamus dokumentus: gyvenimo aprašymus, sutartis ir (arba) susitarimus su atitinkamais specialistais,	Atitiktis įsipareigojimams vietos projekto įgyvendinimo metu vertinama pagal vietos projekto

	vykdyti t.y. asmenų, kurie yra kompetentingi projekto veiklų vykdyme po projekto įgyvendinimo ir (arba) planuoja samdyti specialistus.	už projekto metu sukurtų veiklų vykdymą atsakingo (-ų) asmens (-enų) (darbuotojo (-ų)) išsilavinimą ir kvalifikaciją pagrindžiančius dokumentus (diplomus, kursų, susijusių su projekte numatyta veikla, baigimo pažymėjimus, mokymo įstaigos semestro baigimą įrodančius dokumentus).	vykdytojo pateiktą informaciją ir dokumentus.
4.2.3.	**Papildomos tinkamumo sąlygos pareiškėjui:**		
4.2.3.1.	Klaipėdos rajone registruotos kaimo bendruomeninės orgaznizacijos ar kitos nevyriausybinės organizacijos laikomos tinkamais pareiškėjais, kai atitinka šias sąlygas: steigėjas nėra savivaldybė, paraiškos pateikimo metu vienija ne mažiau kaip 20 narių, yra registruotos ir veikia VVG teritorijoje ilgiau kaip 5 metus, turi kolegialų valdymo organą (valdybą ar tarybą), užregistruotą VĮ Registrų centre.	Atitiktis tinkamumo sąlygai nustatoma pagal pareiškėjo pateiktą informaciją ir dokumentus: organizacijos įstatus; organizacijos narių, įstojusių iki paraiškos pateikimo dienos, sąrašą su nurodytais narių kontaktais, patvirtintą organizacijos vadovo parašu; LR Juridinių asmenų registro elektroninį sertifikuotą išrašą; organizacijos steigimo dokumentus ir pan.	Vertinama paraiškos pateikimo metu. Atitiktis įsipareigojimams vietos projekto įgyvendinimo metu vertinama pagal vietos projekto vykdytojo pateiktą informaciją ir dokumentus.
4.2.4.	**Bendrosios tinkamumo sąlygos vietos projektui numatytos** Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1 papunktyje.		
4.2.5.	**Tinkamumo sąlygos, susijusios su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 29 punkte**		
4.2.6	**Bendrosios tinkamumo sąlygos tinkamiems vietos projekto finansavimo šaltiniams, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 32 punkte**		
4.2.7.	**Papildomos tinkamumo sąlygos tinkamiems vietos projekto finansavimo šaltiniams:**		
4.2.7.1.	jeigu pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda skolintomis lėšomis, skolintos lėšos pagrindžiamos **kartu su vietos projekto paraiška** pateikiant paskolos sutartį, pasirašytą finansų institucijos (banko, kredito unijų) arba patvirtintą notaro, jei kreditą suteikė fizinis ar juridinis asmuo, kuris nėra finansų įstaiga arba pareiškėjas raštu patvirtina, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis, Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos sprendimas arba pateikiamas banko sąskaitos išrašas, įrodantis turimą prisidėjimo sumą.		
4.3.	**Vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai:**		
4.3.1.	**Bendrieji vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai, numatyti „Vietos projektų administravimo taisyklių“ 24.9.** papunktyje (dėl teikiamų finansuoti projekto įgyvendinimo išlaidų atitikimo ES ir nacionalinius standartus) **33 ir 35 punktuose** (pareiškėjų, vietos projektų vykdytojų ir jų partnerių (jeigu tokie yra) įsipareigojimai, kurie turi būti taikomi vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpiu).		
4.3.2.	**Papildomi vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai:**		
4.3.2.1.	įgyvendinti projektą per 18 (ašuoniolika) mėnesių nuo paramos sutarties pasirašymo dienos;		
4.3.2.2.	pateikti detalų atliktų darbų aktą (su kiekvienu mokėjimo prašymu, kuriame deklaruojamos statybos darbų išlaidos), kuriame atsispindėtų faktiškai atlikti darbai. Aktuose turi būti nurodomi panaudotų medžiagų kiekiai ir kiekvienas atliekamas darbas įvardijamas atskirai. Atlikti darbai negali būti išreiškiami procentine išraiška;		

4.3.2.3.	ne vėliau kaip per 10 darbo dienų pranešti VPS vykdytojai apie bet kurių duomenų, nurodytų paramos paraiškoje, taip pat apie savo rekvizitų pasikeitimus;
4.3.2.4.	užtikrinti, kad projekte numatytos išlaidos nebus finansuojamos iš kitų ES fondų ir kitų viešųjų lėšų;
4.3.2.5.	gavus Agentūros sprendimą dėl paramos neskyrimo, paramos išmokėjimo sustabdymo, paramos sumažinimo, dėl paramos mokėjimo nutraukimo ir (arba) reikalavimo grąžinti paramos lėšas ar jų dalį, per sprendime nustatytą terminą įvykdyti sprendime išvardytus reikalavimus ir (arba) grąžinti paramos lėšas į sprendime nurodytą sąskaitą, o apie reikalavimų įvykdymą raštu informuoti Agentūrą ir VPS vykdytoją;
4.3.2.6.	neperleisti teisių ir įsipareigojimų, kylančių iš paraiškos, tretiesiems asmenims be rašytinio Agentūros sutikimo;
4.3.2.7.	pateikti VPS vykdytojai galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą, o projekto kontrolės laikotarpiu užbaigto projekto metines ataskaitas;
4.3.2.8.	pasibaigus projekto kontrolės laikotarpiui, užtikrinti projekto investicijų tęstinumą, sukurtos infrastruktūros priežiūrą;
4.3.2.9.	patirtos išlaidos turi būti įtrauktos į pareiškėjo balansą (šios išlaidos negali būti įtrauktos į jų veiklos sąnaudas);
4.3.2.10.	jeigu neprašoma paramos infrastruktūros projekto įgyvendinimo vietoje (privažiavimo, vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo sistemos) sutvarkymui, pareiškėjas privalo užtikrinti infrastruktūros įrengimo darbus atlikti iš nuosavų ar kitų lėšų (jeigu taikoma).

5. PRIE VIETOS PROJEKTO PARAIŠKOS PRIDEDAMI DOKUMENTAI	
Vietos projektų paraiška ir jos priedai turi būti užpildyti lietuvių kalba. Kartu su vietos projekto paraiška teikiami priedai turi būti sudaryti lietuvių kalba arba turi būti pateiktas oficialus vertimų biuro, įmonės ar vertėjo (fizinio asmens) pasirašytas vertimas į lietuvių kalbą. Kartu su užpildyta vietos projekto paraiška (jeigu žemiau nurodytuose papunkčiuose ir Vietos projektų administravimo taisyklėse nenurodyta kitaip) pareiškėjas privalo pateikti šiuos dokumentus (turi būti pateikiamas originalas arba kopija, patvirtinta pareiškėjo (arba įgalioto asmens) parašu ir antspaudu (jei toks yra ar jį privaloma turėti) arba notaro Lietuvos Respublikos notariato įstatymo nustatyta tvarka):	
5.1. Turi būti pateikti šie dokumentai:	1. <u>Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams</u>: 1.1. Pareiškėjo ir partnerio (-ių) juridinį statusą įrodantys dokumentai: įstatai, nuostatai, JAR išrašas ir pan. 1.2. Socialinio arba bendruomeninio verslo vykdymą įrodantys dokumentai: darbo sutartys, veiklos licencijos, paslaugų sutartys ir pan. 1.3. Jungtinės veiklos sutartis (parengta pagal FSA 2 priedą „Jungtinės veiklos sutarties forma"). 1.4. Bendradarbiavimo sutartis (parengta pagal FSA 3 priedą „Bendradarbiavimo sutarties forma"). 1.5. Tęstinės veiklos ir finansinis išlaikymas projekto kontrolės laikotarpiui - visuotinių narių ar dalininkų susirinkimų protokolai, Klaipėdos rajono savivaldybės (ar seniūnijos) pažymos apie įsipareigojimus. 1.6. Projekto tikslinės grupės dalyvavimas projekto rengime - apklausų arba tyrimų suvestinės; susirinkimų protokolai, dalyvių sąrašai pan. 2. <u>Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį tinkamumo sąlygoms, susijusioms su tinkamomis finansuoti išlaidomis</u>: 2.1. Patirtas išlaidas pagrindžiantys ir įrodantys dokumentai (pirkimo dokumentai, sutartys, sąskaitos faktūros, bankiniai pavedimai) (jei taikoma bendrosioms išlaidoms). Tinkamos finansuoti vietos projekto įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos nepažeidžiant pirkimų tvarkos, nurodytos Vietos projektų administravimo taisyklių 137 ir 140 punktuose. 3. <u>Dokumentai, pagrindžiantys tinkamas vietos projekto išlaidas</u>: 3.1. Vadovaujamasi FSA 3 skyriaus „Tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis" 3.3. punkto lentelės „Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas" III stulpelyje „Galimas kainos pagrindimo būdas" pateikta informacija.

	4. Dokumentai, pagrindžiantys pareiškėjo ir partnerio (-ų) tinkamumą: 4.1. Pareiškėjo rašytinis prašymas nušalinti nuo vietos projektų atrankos (apimantis FSA rengimo (taikoma tuo atveju, jeigu pagal konkrečią VPS priemonę ar veiklos sritį yra suplanuota įgyvendinti vieną vietos projektą arba kai yra faktinės aplinkybės, įrodančios interesų konfliktą), vietos projektų paraiškų vertinimo, vietos projektų tvirtinimo etapus) (taikoma, kai vietos projekto paraišką teikia VVG kolegialaus valdymo organo narys, VVG darbuotojas arba šiems nurodytiems asmenims artimi asmenys, todėl kyla interesų konfliktas ir (arba) atsiranda asmeninis suinteresuotumas, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo 2 str. ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 966/2012 57 str.); 4.2. Patvirtinantys dokumentai, kad pareiškėjo steigimo dokumentuose numatyti veiklos tikslai susiję su projekte numatyta vykdyti veikla (-omis) (įstatai, nuostatai, JAR išrašas ir kt.); 4.3. Pareiškėjo administracinius gebėjimus, įgyvendinti vietos projektą, įrodantys dokumentai: gyvenimo aprašymai, rekomendacijos, diplomai, konsultavimo sutartis (jeigu perkamos konsultavimo paslaugos) ir kiti dokumentai patvirtinantys administracinius gebėjimus. 4.4. Turimų žmogiškųjų išteklių, projekte numatytoms veikloms vykdyti (t.y. asmenų, kurie yra kompetentingi projekto veiklų vykdyme po projekto įgyvendinimo ir (arba) planuojama samdyti specialistus) įrodymo dokumentai: gyvenimo aprašymai, sutartys ir (arba) susitarimų su atitinkamais specialistais, už projekto metu sukurtų veiklų vykdymą atsakingo (-ų) asmens (-enų) (darbuotojo (-ų)) išsilavinimą ir kvalifikaciją pagrindžiančius dokumentai (diplomai, kursų, susijusių su projekte numatyta veikla, baigimo pažymėjimai, mokymo įstaigos semestro baigimą įrodantys dokumentai). 4.5. Pareiškėjo narių ar dalininkų sąrašas, patvirtintas organizacijos vadovo parašu (kai pareiškėjas - kaimo bendruomeninė organizacija ar kita nevyriausybinė organizacija). 4.6. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pažymą apie pareiškėjo ir (ar) partnerio atsiskaitymą su Lietuvos Respublikos valstybės biudžetu (netaikoma, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas; tokiu atveju pateikiamas tai įrodantis dokumentas); 4.7. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pažymą apie pareiškėjo ir (ar) partnerio atsiskaitymą su valstybės socialinio draudimo fondu (netaikoma, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas; tokiu atveju pateikiamas tai įrodantis dokumentas). 4.8. Ataskaitinių finansinių metų finansinės atskaitomybės dokumentai, sudaryti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka. 5. Dokumentai, pagrindžiantys vietos projekto tinkamumą: 5.1. Statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai ir statinio statybos kainos apskaičiavimas, parengti pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.8 papunktyje nurodytus reikalavimus. (Taikoma, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.8 papunkčiu, numatyti statinio statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar infrastruktūros įrengimo, atnaujinimo darbai. Šie dokumentai turi būti parengti ir (arba) išduoti iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos ir pateikti kartu su paraiška arba parengti ir (arba) išduoti iki pirmojo mokėjimo prašymo dienos ir pateikti ne vėliau kaip su pirmuoju mokėjimo prašymu. Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantys dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateikti informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jų atskirai teikti nereikia (reikia nurodyti paraiškos 11 dalyje „Pridedami dokumentai“));

	5.2. Paprastojo remonto projektas pagal statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“, reikalavimus. Šis dokumentas turi būti pateiktas kartu su paraiška arba ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dienos; 5.3. STR 1.04.04:2017 parengtas supaprastintas statybos, rekonstravimo projektas ar kapitalinio remonto aprašas (kai juos privaloma rengti) ir statybą leidžiantis dokumentas (kai jis privalomas pagal statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017) arba kiti dokumentai (sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksplikacija ir aiškinamasis raštas), ir statinio statybos kainos apskaičiavimas (projekto statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis). (Šie dokumentai turi būti pateikti, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.10 papunkčiu, numatyta tik nesudėtingų statinių statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas. Šiuos dokumentus privaloma pateikti kartu su vietos projekto paraiška arba ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dienos. Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantis dokumentas teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateiktas informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jo atskirai teikti nereikia (reikia nurodyti paraiškos 11 dalyje „Pridedami dokumentai“)); 5.4. Dokumentai, įrodantys, kad vietos projekto vykdytojui suteikta teisė valdyti, naudoti ir disponuoti nekilnojamuoju turtu bei leista atlikti vietos projekte numatytas investicijas. (Taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą. Turi būti pateikti dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.12 papunktyje nurodytus reikalavimus); 5.5. Rašytinis Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pritarimas planuojamai veiklai vykdyti (teikiamas tuo atveju, jeigu vietos projekte investuojama į valstybinės žemės sklypą, kuris yra nesuformuotas); 5.6. Visų nekilnojamojo turto savininkų sutikimai dėl vietos projekte numatytų investicijų (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą ir jis nuosavybės teise priklauso keliems bendraturčiams (įskaitant bendrosios jungtinės nuosavybės teise valdomą nekilnojamąjį turtą, priklausantį sutuoktiniams). Atitiktis šiai tinkamumo sąlygai gali būti tikslinama iki vietos projekto tinkamumo vertinimo pabaigos). 6. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį horizontaliosioms ES politikos sritims: 6.1. Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija, kurios forma patvirtinta Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“, ir paskelbta VVG interneto svetainėje adresu www.pajuriokrastas.lt (taikoma Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje nurodytiems atvejams); 6.2. „Vienos įmonės“ deklaracija pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Europos Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), jos forma paskelbta VVG interneto svetainėje adresu www.pajuriokrastas.lt . (Taikoma siekiant pagrįsti, kad parama vietos projektui įgyvendinti skiriama nepažeidžiant ES teisės normų, susijusių su nereikšminga (*de minimis*) pagalba, kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje). 7. Dokumentai, pagrindžiantys nuosavo indėlio tinkamumą: 7.1. Dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda nuosavomis piniginėmis lėšomis arba savivaldybės biudžeto lėšomis (kai taikoma)). Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti (pvz., naudojant el. bankininkystės sistemą) finansų institucijų (bankų, kredito unijų) ir

	(arba) išduoti viešojo juridinio asmens, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų (pvz., savivaldybės tarybos sprendimas skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti) ir (arba) sukurti naudojantis finansinių ataskaitų duomenimis. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto vertinimo pabaigos); 7.2. Dokumentai, kuriais įrodoma, kad tinkamas vietos projekto partneris turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai prie vietos projekto piniginėmis lėšomis prisideda tinkamas pareiškėjo partneris. Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti patikimo subjekto – finansinių institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) viešojo juridinio asmens – pareiškėjo partnerio, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų ir (arba) sukurti naudojantis finansinių ataskaitų duomenimis. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto vertinimo pabaigos); 7.3. Dokumentai, kuriais pagrindžiamos pareiškėjo skolintos lėšos (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda skolintomis lėšomis. Kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateikti paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybę patvirtinantys dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 32.4 papunktyje nurodytus reikalavimus. Jeigu paskolą planuojama gauti iš fizinio asmens ar juridinio asmens, kuris nėra finansų įstaiga, kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateiktas šio asmens sutikimas dėl paskolos suteikimo ir jo banko sąskaitos išrašas, kita informacija apie lėšas, esančias terminuotose ir (arba) kaupiamuosiuose indėliuose (pagrindimo dokumentai turi būti sudaryti ir išduoti ne anksčiau kaip 10 darbo dienų iki paramos paraiškos pateikimo, pasirašyti banko darbuotojo). Skyrus paramą, ne vėliau kaip iki mokėjimo prašymo, kuriame prašoma kompensuoti skolintomis lėšomis įsigytas investicijas, pareiškėjas turės pateikti pasirašytą (ir notaro patvirtintą, jeigu paskolą suteikia ne kredito įstaiga) paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis. 8. <u>Kiti dokumentai</u>: 8.1. Įgaliojimas teikti vietos projekto paraišką (taikoma tuo atveju, jeigu paraišką teikia ne pareiškėjo – juridinio asmens – vadovas (kai pareiškėjas yra juridinis asmuo) arba ne pareiškėjas pats (kai pareiškėjas yra fizinis asmuo), bet įgaliotas asmuo. Tokiu atveju turi būti pateiktas tinkamas įgaliojimas. Juridinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis pasirašytas juridinio asmens vadovo ir ant jo uždėtas to juridinio asmens antspaudas, jeigu jis antspaudą privalo turėti. Fizinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis patvirtintas notaro. Įgaliojime turi būti nurodytas asmuo, turintis teisę pateikti (ir pasirašyti, jei taikoma) vietos projekto paraišką, įgaliojimo galiojimo terminas).
5.2.	VVG pareiškėjui gali leisti pateikti kitus papildomus dokumentus, kurie, pareiškėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant vietos projektą.

6. VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO PRIEDAI:
6.1. Šio FSA priedai yra: 1 priedas „Vietos projekto paraiškos forma“; 2 priedas „Jungtinės veiklos sutarties forma“; 3 priedas „Bendradarbiavimo sutarties forma“; 4 priedas „Vienos įmonės“ deklaracija; 5 priedas „Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos forma“.